

ABONNEMENT
BINNENLAND 6.00
BUITENLAND 7.50
PER JAARGANG
BIJVOORUITBETA-
LING. VOOR AN-
NONCES WENDE
MEN ZICH TOT DE
ADMINISTRATIE.

MAANDBLAD GEWIJD AAN DE MODER-
NE BEELDENE VAKKEN EN KULTUUR
REDACTIE: THEO VAN DOESBURG.

ALLE STUKKEN DE
REDACTIE BETREF-
FEND: K. GALGE-
WATER 3, LEIDEN.
ALLE STUKKEN
VOOR DE ADMIN.
ADRESSEERE MEN
MORSCHWEG 20,
LEIDEN, HOLLAND.

3E JAARGANG.

MAART NEGENTIENHONDERDTWINTIG.

NUMMER 5.

NATUURLIJKE EN ABSTRACTE REALITEIT.

DOOR PIET MONDRIAN.

Triolog. — Y. Leek. — X. Naturalistisch schilder. — Z. Abstract-realistisch schilder.

7e Tooneel. — Atelier van Z.

Y. We hebben veel schoons gezien, dezen avond: jammer dat hij voorbij is.

Z. De avond is voorbij maar het schoone is gebleven. We hebben niet enkel visueel „aanschouwd”: een werking tusschen ons en het waarneembare heeft plaats gehad. Deze werking moet iets voortgebracht hebben. Zij heeft meer of minder bepaalde beelden voortgebracht: deze blijven voor ons bestaan niet alleen, maar winnen in kracht nu we met de beelden alleen, nu we uit de natuur zijn. Deze beelden nu zijn de ware manifestaties van het schoone voor ons: de dingen zelf die we zagen zijn dit niet. Oefen U in het klaar zien en vasthouden van schoonheidsbeelden: ten slotte zal één blijvend schoonheidsbeeld aldoor in U zijn.

Y. Dat lijkt me het ideale, maar het is moeielijk voor den leek dit te bereiken...

Z. 't Is waar, de kunstenaars zijn, uit ingeboren drang en door het métier, voortdurend met het vormen en vasthouden van schoonheidsbeelden bezig. De naturalistische schilder zoekt zich een vast beeld van het natuurlijke te vormen. Omdat hij het zich vormt volgens zijn bijzondere ontroering, verschilt het evenwel van de gewoon visuele ziening. De Cubist tracht ook een vast beeld van de dingen in zich op te nemen. Daar hij de dingen geheel anders beziet, verschilt zijn beeld nog meer van de gewoon visuele, perspectievische verschijning der dingen. En de abstract-realistische schilder, ook hij vormt zich een vast beeld van de zichtbare realiteit: hij laat deze op zich inwerken en komt, al beeldende, tot een abstract verhoudingsbeeld. Zóó zien we bij den kunstenaar het schoonheidsbeeld zich ontwikkelen en zich, als het ware, loswerken van de dingen. Zich loswerkende van de dingen groeit dit van individuele tot universele schoonheid. Het abstract verhoudingsbeeld is het meest vrij van de gebondenheid, dus van de tragiek van het materiele, individuele en is de zuiverste uitdrukking van het universele. Het universele is, in het algemeen, niet